

Tilkendegivelse af, at man ønsker, at den Sag skal arbejdes godt frem, og at der maa kunne findes en Vej der. Det har hidtil været umuligt at finde rigtig Vej frem til at faa det Forhold ordnet paa en baade for Staten og den private Mand tilfredsstillende Maade. Den sidste ærede Taler omtalte, at vi have jo allerede bygget mange Statsbaner, og de ere byggede hovedsagelig i de bedre Egne, i de Egne, hvor Værdistigningen af Ejendommene er bleven ganske anderledes stor end den vil blive i de Egne, hvori vi nu ville bygge Baner. Jeg er fuldstændig enig med den ærede Taler deri, at de mange fattige Egne have maattet være med til at bidrage til den Værdistigning, som er kommen de bedre Egne til gode. Jeg kunde derfor heller ikke gaa med til en Værdistigningskat for Jernbaneegne alene, hvis den ikke ogsaa skulde gælde andre Forhold, hvor det offentlige kommer til ved sine Foranstaltninger at forøge den private Mands Værdier.

For at komme til Kundskab om denne Værdistigning skal der ifølge § 15 nedsættes en Kommission. Denne Kommission har det Hverv at rede ud, hvor stor Værdistigningen er paa de Ejendomme, som komme i nærmere Berøring med Jernbanen. Det er nu meget let at nedsætte en saadan Kommission, og en Ting kan man være sikker paa, at en saadan Kommission koster Staten ikke saa ganske lidt. Men hvad det kommer an paa, er, om denne Kommission virkelig vil være i Stand til at løse sin Opgave. Der er det nu, at Lovens § 18 siger til Kommissionen: Udfind os den Stigning, der har fundet Sted i Værdien af Grundene i Nærheden af Jernbanen. Hvorfor er det nu Grundenes Værdistigning, man vil have? Oprindeligt kom Forslaget jo frem som Forslag til en *Ejendomsværdistigningskat*, men i Folketinget blev det omformet til at være en Grundværdistigningskat. Der er jo andet end selve Grunden, der stiger i Værdi ved en Jernbanes Bygning. Lad os tænke os, at der ligger et Hus der. Der bliver det ikke alene Grunden, der muligvis stiger i Værdi, men der bliver ogsaa en Værdiforøgelse paa Grund af, at Huset kan udnyttes langt bedre. Der er Skove, som Jernbanen kommer i Berøring med, saa

bliver der ikke alene Tale om en Forøgelse i Grundens Værdi, men ogsaa om den Træmasse, som i Øjeblikket befinder sig paa Grunden, thi Træmassen har jo faaet forøget Værdi ved, at Jernbanen er bleven lagt i dens Nærhed, idet Transportforholdene ere blevene betydelig lettere.

Jeg kan virkelig ikke indse, af hvilken Aarsag vi kun skulde tænke paa en Grundværdistigning. Naar vi gøre dette, ser jeg ikke rettere, end at det Grundlag, hvorpaa Kommissionen efter den højtærede Ministers Forslag skal arbejde, er falsk. Han henviser den til at arbejde efter den første Vurdering til Ejendomsskyld i Henshold til Lov af 15. Maj 1903. Ja, den Gang vi havde Loven om Ejendomsskyld for, var den første Tanke, at Ejendommene skulde værdsættes hvert tredje Aar, idet man var klar over, at Konjunkturerne kunde forandre Ejendomspriserne i Løbet af den Tid. Naar man ikke den Gang tog hvert tredje Aar, men kun hvert tiende Aar, var det paa Grund af den store Bekostning, der vilde være ved hvert tredje Aar at omvurdere alle Ejendomme i Landet. Men man satte dog, at den første Omvurdering skulde finde Sted efter 5 Aars Forløb, fordi man den Gang var klar over, at det Vurderingsapparat, man satte i Gang, var nyt, hvorfor det meget vanskeligt første Gang kunde træffe det rette. Nu kommer den højtærede Minister og siger, at vi skulle tage den første Vurdering som Grundlag, den, der maa betragtes som den upaalideligste. Jeg synes, at det var meget naturligere at tage den sidst foreliggende Vurdering som Grundlag. — Men dernæst anser jeg egentlig dette Grundlag, naar det kun er Grunden, der skal vurderes, for i høj Grad værdiløst. Man fastsætter Ejendommens Værdi efter Handel og Vandel som en Tilkendegivelse af den Indtægt og de Goder, den vil kunne bringe sin Ejer. Men lad os tage en Landejendom og spørge: Hvad bestaar den af? Den bestaar af Bygninger, Gaardsplads, Have og forskellige Jorder. Hvorledes vil man af denne Ejendoms Værdi, som er ansat som et samlet Hele, kunne uddrage Arealværdien? De forskellige Ting ere saa overordentlig tæt knyttede til hinanden. Det kan ikke ske saaledes, at man siger: Bygningsassurancen er saa og saa